

Info

Veinituru ühise korralduse reform

Parlament võttis konsultatsioonimenetluse raames vastu veinituru ühist korraldust puudutava raporti. Saadikud on vastu istutusõiguse automaatsele liberaliseerimisele 2014. aastal ja vahendite ümberpaigutamisele maaelu arengusse. Samas toetavad nad kolmeaastast väljajuurimiskava, suhkrustamise lubamist ning viinamarjavirde toetamist. Ka toetatakse müügiendendust ning rangemaid reegleid päritolunimetuste ja tootemärgistuse osas. Raporti poolt hääletas 494, vastu 115 ja erapooletuks jäi 84 saadikut.

Euroopa Liit on maailma juhtiv veinitootja, -tarbija, -eksportija ja -importija. 2006. aastal moodustas EL 27 veinitoodang 5% ELi põllumajanduse kogutoodangust. Siiski on ELi veinitarbimine viimastel aastakümnetel märkimisväärselt ja järjekindlalt langenud ning hiljutisest taastumisest hoolimata on ühenduse veinieksport pärast 1996. aastat kasvanud palju aeglasemalt kui import.

Euroopa Komisjoni ettepanek

Euroopa Komisjon leidis 2006. aastal oma teatises "Jätkusuutliku Euroopa veinisektori väljakujundamine", et parema kulude ja tulude suhte tagamiseks on veinituru ühist korraldust vaja põhjalikult reformida. Veinituru praegune ühine korraldus on sätestatud 1999. aastast pärineva määrusega.

Veinituru reformi eesmärgiks on:

- suurendada ELi veinitootjate konkurentsivõimet; tugevdada ELi kvaliteetveinide kui maailma parimate veinide mainet; võita tagasi vanad turud ja leida uusi nii ELis kui ka mujal maailmas;
- luua veinituru korraldus, mille aluseks on selged, lihtsad ja tõhusad eeskirjad, mis tasakaalustaksid pakkumist ja nõudlust;
- luua veinituru korraldus, millega säilitatakse ELi parimad veinitootmistavad, tugevdatakse paljude maapiirkondade sotsiaalset struktuuri ja tagatakse keskkonnasõbralik tootmine.

Euroopa Komisjoni ettepanekus soovitakse kaotada kõik ebatõhusaks osutunud meetmed, nimelt kõrvalsaaduste destilleerimistoetus, alkoholsete jookide ja mitmeotstarbeliste viinamarjade destilleerimistoetus, eraladustamistoetus ja eksporditoetused. Viinamarjavirdega seoses makstav rikastamistoetus, mis kehtestati lisakulude hüvitamiseks võrreldes sahharoosiga rikastamisega, kaotatakse seoses sahharoosiga rikastamise keelu kehtestamisega. Erakorralise destilleerimise meede asendatakse kahe kriisihjemeetmega, mis lisatakse riiklikesse assigneeringutesse. Ülatusliku reformi oluline tunnusjoon on muuta uus veinituru ühine korraldus WTO-sõbralikuks.

Pakutud lähenemisviis koosneb kahest etapist: ajavahemikku 2008–2013 hõlmav esimene etapp sisaldab turu tasakaalustamist ning konkurentsivõimetutel aidatakse sektorist väärilt lahkuda. Kogu perioodi jooksul kehtestatakse konkurentsivõime

suurendamiseks uusi meetmeid, sealhulgas teises etapis ka istutusõiguste kaotamine alates 1. jaanuarist 2014.

Parlamendi muudatusettepanekud

Giuseppe **CASTIGLIONE** (EPP-ED, IT) raportis teevad saadikud mitmeid muudatusi Euroopa Komisjoni teksti. Muudatused puudutavad eelkõige järgmist:

- **istutusõigus** - parlamendiliikmed on vastu plaanile liberaliseerida täielikult päritolunimetuse või geograafilise tähisega kaitstud veinide istutusõigus. Teiste veinide puhul tuleks liberaliseerimisotsus teha 2012. aastal valmiva turu tasakaalustamise meetmete mõjuanalüüsi alusel. Saadikud soovivad samuti riiklike varude vaba liikumist sama liikmesriigi või piirkonna ulatuses. Samas ei kehti istutusõiguse piirangud liikmesriikidele, mis toodavad vähem kui 50 000 hektoliitrit veini aastas (nt Ühendkuningriik);
- **väljajuurimine** - saadikud leiavad, et Euroopa Komisjoni poolt väljajuurimiseks ette nähtud toetused tuleks viie aasta asemel välja maksta kolme aasta jooksul, et sektorist lahkuda soovivad viinamarjakasvatajad saaksid seda teha nii kiiresti kui võimalik. Seejuures peaks Euroopa Komisjon saagikuse alusel paika panema võimalikud liikmesriikide poolt makstavad miinimum- ja maksimumtoetused;
- **viinamarjavirre ja suhkurdamine** - saadikud on vastu suhkurdamise keelustamisele ja viinamarjavirde toetuse ära kaotamisele. Saadikud tahavad, et jätkuvalt oleks teatud tingimustel võimalik toetada puhastatud kontsentreeritud viinamarjavirde kasutamist ning sahharoosi lisamist. Samas tuleks toetuste andmine vaadata läbi pärast 2012. aasta mõjuanalüüsi valmimist;
- **alkohoolsed joogid** - lubatud on toetuse andmine veini töötlemiseks alkoholseteks jookideks, sest tuleb tagada traditsiooniliselt alkohoolseid jooke kasutavate tööstusettevõtete varustamine, et säilitada traditsiooniline kvaliteet;
- **päritolunimetused** - saadikud rõhutavad, et kaitstud päritolunimetuse või geograafilise tähisega veinide tootmine, sealhulgas ümbertöötlemine, töötlemine ja vajadusel rafineerimine, samuti villimine peaks toimuma määratletud geograafilises piirkonnas. Erandjuhtudel võib piirkond hõlmata tervet väikest riiki;
- **märgistamine** - parlamendiliikmed ei toeta viinamarjasordi ja aastakäigu osutamise lubamist päritolunimetuse või geograafilise tähiseta veinide puhul (nn lauaveinid), sest see peaks olema lubatud ainult kvaliteetveinide puhul, et mitte eksitada tarbijat. Samas peaks päritolunimetuse või geograafilise tähisega veinide puhul olema villija ja piirkonna nime esitamine kohustuslik;
- **riiklikud tugiprogrammid ja müügi edenduse meetmed** - saadikud leiavad, et liikmesriigid peaksid saama rahastada edendusmeetmeid ka liikmesriikides (mitte ainult kolmandates riikides), samuti võiks liidu vahendeid kasutada sektori ümberkorraldamisega seotud meetmete, kriisihje, kvaliteedi parandamise jms rahastamiseks;
- **maaelu areng** - saadikud on vastu veinisektor vahendite ülekandmisele maaelu arengusse.

Reformi rakendamine

Saadikud leiavad, et Euroopa Komisjoni ajakava, st reformi rakendamine 01. augustil 2008, ei ole saavutatav. Seetõttu teevad nad ettepaneku lükata rakendamine aasta võrra edasi, st 01. augustist 2009. aastal.

Kuna tegemist on nõuandmemenetlusega, ei ole parlamendi poolt sisse viidud muudatused nõukogule siduvad.

Giuseppe CASTIGLIONE (EPP-ED, IT)

Dokument: A6-0477/2007

Menetlus: Nõuandemenetlus (*)

Arutelu: 11.12.2007

Hääletus: 12.12.2007

Kontakt :

Jana JALVI

Pressi- ja infoosakond, eesti toimetus - pressinõunik

Elektronpost: press-ET@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32192
STR: (33-3) 881 74794
PORT: (+32) 498 98 33 27

Hélène CUISINIER

Press Service - Press Officer

Elektronpost: helene.cuisinier@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32692
PORT: (32) 498 98 32 82